

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.
Saygılarımla.

Hizmetli Ali İbîs Halide İncekara
İst. Mv. İstanbul Milletvekili

Mustafa ATAŞ
İstanbul Milletvekili

Jülserez TOPUZ
İst. Mv.

MUSTAFA TUNA
Ankara M.V.

Ali ÖBÜTEN
Karabük M.V.

Hüseyin KANISU
İstanbul Milletvekili

Mehmet Akif Ersoy
İstanbul Mv.

Abdullah Bayraktar
İstanbul Mv.

GENEL GEREKÇE

Ulaştırma Bakanlığınca ve bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşları vasıtasıyla yürütülen ulaştırma ve haberleşme hizmetlerinde ve alt yapının sağlanmasına gerek ülke çapında gerekse dünya çapında önemli atılımlar başlatılmıştır. Kara, deniz, demiryolu ve hava ulaşımları ile haberleşme sistemlerinin tüm modlarında hızlı gelişmeler gerçekleşmektedir. Bu bağlamda değişen koşullar çerçevesinde, ortaya çıkan ve ivedilik arzeden problemlerin çözülebilmesi için Ulaştırma Bakanlığı ile bağlı, ilgili, ilişkili kuruluşlarının görev alanı ile ilgili ve ilişkili olan farklı kanunlarda değişiklik yapılması ihtiyacı ortaya çıkmıştır.

16.06.2005 tarih ve 5369 sayılı Evrensel Hizmetin sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Evrensel Hizmetin Gelirleri başlıklı 6.maddesinin (e) fıkrasında "Kurum, mali yıl sonunda her türlü giderlerinin karşılanmasından sonra kalan miktarın %20'sini, her yıl Ocak ayının sonuna kadar", "Bakanlığa bildirir. Bu meblağ aynı süre içinde Bakanlığın Merkez Saymanlık Müdürlüğü hesabına aktarılır ve bütçeye "Evrensel Hizmet Gelirleri" adı altında gelir kaydedilir." hükmü bulunmaktadır. Ancak 5018 sayılı Kanunun 78 inci maddesinde "Düzenleyici ve denetleyici kurumların üçer aylık dönemler itibarıyla oluşacak gelir fazlaları, her üç ayda bir izleyen ayın onbeşine kadar genel bütçeye aktarılır. Bu fıkra hükmü İstanbul Menkul Kıymetler Borsası hakkında da uygulanır. Söz konusu tutarların süresi içinde ödenmemesi halinde, ödenmeyen tutarlar 6183 sayılı Kanuna göre gecikme zammı da uygulanmak suretiyle takip ve tahsil edilir." hükmü bulunmaktadır. Telekomünikasyon Kurumunun kendi giderleri düşüldükten sonra kalan kısmın tamamı evrensel hizmet için öngörülen %20'lik dilim hesap edilmeden önce, Bütçe'nin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmesi durumunda zaten sıfır bakiye üzerinden hesaplanması gibi bir durum ortaya çıkmaktadır. Diğer bir ifade ile evrensel hizmetler için Bakanlığa aktarılacak para kalmamaktadır. 5369 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (e) fıkrasının değiştirilmesi ile bu çelişkinin düzeltilmesi amaçlanmıştır.

Yine, Ulaştırma Bakanlığı (DLH İnşaatı Genel Müdürlüğü) 2006 yılı Yatırım Programında Ulaştırma-Demiryolu sektöründe 1998E0110050 proje numarası ile dış kredili olarak yer alan ve Ülkemizin Dünya çapında projeleri olan "Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hattının İyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçiş İnşaatı Projesi" (MARMARAY) kapsamında "Demiryolu Aracı İmalı" işinin 2006 yılında ihale edilebilmesi ve bu önemli yatırımların bir an önce tamamlanabilmesi için 5437 sayılı 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 9. maddesinde değişiklik yapılması zorunluluğu bulunmaktadır.

Öte yandan, çeşitli mevzuat düzenlemeleri ve taraf olunan uluslararası antlaşmalar uyarınca güvenliği, kategorileri ve işletmecilik yönünden uluslar arası norm ve standartların uygulandığı mahaller olan havaalanlarının, sertifika (ruhsat), güvenlik ve tarifeler yönünden ICAO, ECAC, AITA, AICA gibi uluslararası Kuruluşların denetimine ve uygulamalarına tabi olduğu, ayrıca arındırılmış bölgeleri itibarıyla uluslararası uygulamalara eşdeğer yönetmeliklerle çalışma usul ve esaslarının belirlendiği, öte yandan 2565 sayılı Yasa ve bu Yasaya ilişkin düzenlemelerle gerek stratejik açıdan, gerekse ülkenin dışa giriş ve çıkış kapıları konumunda özel statülü bölgeler olduğu dikkate alınarak; konumları itibarıyla Belediye sınırları dışında iken, bugün büyük bir kısmı Belediye sınırları içinde kalan havaalanlarında, bu yönden hukuki boşluğun giderilmesi ve 5216, 5393 sayılı Kanunların yürürlüğe girmesiyle ortaya çıkan çelişkilerin ortadan kaldırılması, ayrıca yetki, görev ve

sorumluluk karmaşasının önlenmesi yönünde düzenleme yapılması gerekmektedir. Bu nedenle, gerek 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununda gerekse 5393 sayılı Belediye Kanununda buna uygun düzenlemeler yapılmıştır.

Yine Ulaştırma Bakanlığı DLH Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilen Demiryolu, liman ve hava meydanları inşaatlarına ilişkin olarak 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle getirilen muafiyet ile liman ve hava meydanı inşaatı için Kanunda mevcut vergi muafiyetinden yararlanması amaçlanmıştır.

Ülkemizde hızlı tren projeleri finansman sıkıntısı nedeniyle dış proje kredileri ile yapılmaktadır. KDV ödemeleri ise dış proje kredilerinden karşılanamamaktadır. Halen yürütülmekte olan Ankara -İstanbul hızlı tren projesinde ödenecek Katma Değer Vergisi meblağı yüksektir. Dolayısıyla, ülkemiz için önem arz eden hızlı tren projelerinin, finansman sıkıntısı sebebiyle zamanında bitirilebilmesi mümkün olamayacağından, getirilen istisna hükmü ile ülkemizdeki hızlı demiryolu taşımacılığının alt yapısının oluşturulması, kalite itibarıyla uluslararası standartlara ulaşılmasının sağlanması ve demiryolu taşımacılığının teşviki amaçlanmaktadır. Bu nedenlerle karşılaşılan sorunların hiç olmazsa bir kısmının giderilebilmesi için 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa bir ek madde ilave edilerek TCDD Genel Müdürlüğünce yürütülmekte olan hızlı tren projelerinin finansmanına katkı sağlanmakta ve işlerin bir an önce tamamlanarak Ülke ekonomisine kazandırılması için düzenleme yapılmaktadır.

Ayrıca, hizmetlerin hızlı ve zamanında yürütülebilmesi için 4749 sayılı Kanuna eklenen geçici 10 uncu madde ile; demiryolu hatlarının fiziki standartlarının yükseltilmesi, güvenli taşımacılığın gereği olan yol yenileme için ray alımı, çeken ve çekilen araçların temini gibi yatırımların büyüklükleri ile TCDD'nin mali yapısı ve uluslararası uygulamalar dikkate alınarak gerekli yatırımların bütçenin gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin ilgili kuruluşa tahsis edilmesi gerekmektedir.

Yine bilindiği üzere, TCDD Genel Müdürlüğü'ne ait limanlar 30/12/2004 tarih ve 2004/128 sayılı ÖYK Kararıyla özelleştirme programına alınmıştır. Kuruluş tarafından yukarıda da belirtildiği gibi; Ankara- İstanbul, Ankara - Konya, Ankara - Sivas gibi hızlı tren projeleri yürütülmektedir. Hem çok büyük mali kaynak gerektiren bu projelerin gerçekleştirilebilmesi, hem de Kuruluşun finansman ihtiyacının karşılanması amacıyla bu kuruluşa ait limanların özelleştirilmesinden elde edilecek gelirin TCDD Genel Müdürlüğüne aktarılması öngörülmektedir. Bu şekilde, demiryolu hizmetlerinin ülkemizde hakettiği yere ulaşmasına katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-16/06/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmetin sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 6 ncı maddesinin (e) fıkrası ile Telekomünikasyon Kurumu gelirlerinin %20'sinin Evrensel Hizmetler için Ulaştırma Bakanlığına ödenmesi öngörülmüştür. Ancak 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kanunla 5018 sayılı Kanunun 78 inci maddesinde yapılan değişiklik sonucu getirilen "Düzenleyici ve denetleyici kurumların üçer aylık dönemler itibariyle oluşacak gelir fazlaları, her üç ayda bir izleyen ayın onbeşine kadar genel bütçeye aktarılır" hükmü karşısında, yıl sonu itibariyle Kurum gelirlerinden evrensel hizmetler için 5369 sayılı Kanun gereği Bakanlığa ödenmesi gereken paranın kalmaması gibi bir çelişki ortaya çıktığından, 5369 sayılı Kanunda da bu düzenlemenin yapılması gerekmiştir.

MADDE 2-5437 sayılı 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 9 uncu maddesinin (a) fıkrasında yer alan ve proje kredisi ile sağlanacak olan projelerden kurulu gücü 500 MW üzerinde olan baraj ve hidroelektrik santral projelerine sağlanan muafiyetin, Ulaştırma Bakanlığınca yürütülen "Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hattının iyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçiş İnşaatı projesi kapsamındaki Demiryolu Aracı İmali İş'i"ni de kapsayacak şekilde düzenleme yapılmıştır

MADDE 3-5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle, 4562 sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanununa tabi Organize sanayi Bölgelerinde olduğu gibi Sivil Hava ulaşımına açık Hava Alanları ve bu Hava Alanları bünyesinde yer alan tüm tesislerinde ruhsat, güvenlik ve tarifler gibi hususlar bakımından bu Kanun kapsamı dışında tutulması hükmü getirilmiştir.

MADDE 4-5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesine bir fıkra eklenmek suretiyle, sivil hava ulaşımına açık Hava Alanları ile bu Hava Alanları bünyesinde yer alan tüm tesislerin bu Kanunun kapsamı dışında tutulması için düzenleme yapılmıştır.

MADDE 5- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununda yapılan değişiklikle getirilen muafiyet ile liman ve hava meydanı inşaatı için Kanunda mevcut vergi muafiyetinden limanlara bağlantı sağlayan demiryolu inşaatları, projeleri ve mal teslimatlarında Genel Bütçeye dahil idarelerin yararlandırılması amaçlanmıştır.

MADDE 6-3065 sayılı Katma değer Vergisi Kanununa bir geçici madde eklenerek, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünce gerçekleştirilecek hızlı tren projeleriyle ilgili olarak bu kuruma yapılacak teslim ve hizmetlerin 31.12.2012 tarihine kadar katma değer vergisine tabi olmaması hükmü getirilerek, bu istisna dolayısıyla yapılması gereken işlemler ve esaslara ilişkin hususlar düzenlenmiştir.

MADDE 7- 4749 sayılı Kanuna eklenen geçici 10 uncu madde ile, demiryolu hatlarının fiziki standartlarının yükseltilmesi, güvenli taşımacılığın gereği olan yol yenileme için ray alımı, çeken ve çekilen araçların temini gibi yatırımların büyüklükleri ile TCDD'nin mali yapısı ve uluslararası uygulamalar dikkate alınarak gerekli yatırımların bütçenin gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin ilgili kuruluşa tahsis edilmesi hüküm altına alınmaktadır.

GEÇİCİ MADDE 1- Özelleştirme kapsamına alınmış bulunan ve TCDD İşletmesi Genel Müdürlüğünce işletilmekte olan Mersin, İskenderun, Derince ve Samsun Limanlarının özelleştirilmesinden elde edilecek gelirlerin, kuruluşun finansman ihtiyacının karşılanması için bu kuruluşa aktarılması öngörülmüştür.

MADDE 8- Yürürlük maddesidir.

MADDE 9- Yürütme maddesidir.

BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 16/6/2005 tarihli ve 5369 sayılı Evrensel Hizmetin Sağlanması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Kurum, her üç ayda bir giderlerinin karşılanmasından sonra kalan miktarın %20’sini, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği genel bütçeye yapılacak ödemeden önce takip eden ayın onbeşine kadar,”

MADDE 2- 27/12/2005 tarihli ve 5437 sayılı 2006 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 9 uncu maddesinin (a) fıkrasının parantez içi hükmü aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(proje kredisi ile sağlanacak olan projelerden kurulu gücü 500 MW üzerinde olan baraj ve hidroelektrik santral projeleri ile Gebze-Haydarpaşa, Sirkeci-Halkalı Banliyö Hattının iyileştirilmesi ve Demiryolu Boğaz Tüp Geçışı inşaatı projesi kapsamındaki Demiryolu Aracı İmali işi hariç)”

MADDE 3- 10/07/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesinin son fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“4562 Sayılı Organize Sanayi Bölgeleri Kanunuyla Sanayi ve Ticaret Bakanlığına ve organize sanayi bölgelerine tanınan yetki ve sorumluluklar ile sivil hava ulaşımına açık havaalanları ve bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler bu Kanunun kapsamı dışındadır.”

MADDE 4- 03/07/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 14 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sivil hava ulaşımına açık havaalanları ile bu havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesisler bu Kanunun kapsamı dışındadır.”

MADDE 5- 24/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Limanlara bağlantı sağlayan demiryolu iltisak hatları, limanlar ve hava meydanlarının inşası, yenilenmesi ve genişletilmesi işlerini fiilen kendisi yapan veya yaptıran mükellefler ile genel bütçeli idarelere bu işlere ilişkin olarak yapılan mal teslimleri ve inşaat taahhüt işleri,”

MADDE 6- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 25-Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecek hızlı tren projeleri ile ilgili olarak bu kuruma yapılacak teslim ve hizmetler 31.12.2012 tarihine kadar katma değer vergisine tabi değildir.

Bu istisna dolayısıyla yüklenilen vergiler, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan vergilerden indirilir. İndirim yoluyla telafi edilemeyen kısım ise bu kanunun 32 nci maddesi hükümleri uyarınca istisna kapsamında işlem yapan mükellefin talebi üzerine nakden veya mahsuben iade edilir.

Maliye Bakanlığı, istisna kapsamına girecek teslim ve hizmetleri tanımlamaya, istisnaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Bu Kanunun 13 üncü maddesinin son fıkrasına göre Bakanlar Kurulunca belirlenen tutar bu istisnanın uygulanmasında asgari tutar olarak kabul edilir.”

MADDE 7- 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“**GEÇİCİ MADDE 10-** Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünün ilgili yıllar yatırım programında yer alan ve Müsteşarlık tarafından dış finansman sağlanmasına izin verilmiş, ancak henüz finansman temin çalışmaları sonuçlandırılmamış olan projeleri ile 2006 Yılı Yatırım Programında yer alan projelerinin finansmanı için herhangi bir dış finansman kaynağından Türkiye Cumhuriyetinin borçlu sıfatıyla sağlayacağı kredileri, anılan Genel Müdürlüğe bütçe gelir ve gider kalemleri ile ilişkilendirilmeksizin karşılıksız tahsis etmeye Bakanın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu maddeye istinaden sağlanacak krediler hakkında, 14 üncü maddenin beşinci ve altıncı fıkralarının 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanunun eki (I) sayılı cetvelde yer alan kuruluşlara ilişkin hükümleri uygulanmaz.”

GEÇİCİ MADDE 1- TCDD Genel Müdürlüğünün işletmekte olduğu Mersin, İskenderun, İzmir, Bandırma, Derince ve Samsun limanlarının özelleştirilmesinden elde edilecek tutarlar, bütçenin (B) işaretli cetveline gelir kaydedilmek üzere Hazine Müsteşarlığı İç Ödemeler Saymanlığı hesabına aktarılır. Saymanlıkça gelir kaydedilen tutar kadar ödeneği Hazine Müsteşarlığının "07.82.31.00-04.5.5.00-1-08.1" tertibine eklemeye Maliye Bakanı yetkilidir. Eklenen bu ödenek TCDD Genel Müdürlüğü'nün muhtelif projelerinde kullanılmak üzere, sermayesine mahsuben adı geçen kuruluşa ödenir.

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Gündüz DİNÇER
Kanunlar ve Kararlar Müdürü